

**Corpus Juris Canonici, Per Regulas Naturali Ordine
Digestas, Usuque Temperatas, Ex Eodem Jure, Et
Conciliis, Patribus, Atque Aliunde Desumptas, Expositi**

Opus, Tum In Rebus Obscuris Claritate, Tum Dispersis Collectione ac
delectu, in contrariis conciliatione, eximium, simulque Indicibus ac
Præfationibus, Notisque quamplurimis & exquisitis illustratum, ; In Tres
Tomos divisum

Complectens Prolegomena Ad Jus Canonicum In Se Et Universim
Consideratum

Gibert, Jean-Pierre

Coloniæ Allobrogum, 1735

Titulus XIV. De Privilegiorum innovatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74413)

Singulos hos Privilegiorum amittendi modos GLOS-SA his Versibus comprehendit.

Indultum tollit Contemptus, Crimen, abusus, Oppositum factum, damnnum, tempus variatum.

Per *Contemptum* intelligit Renuntiationem tacitam vel expressam: Distinguit *Crimen ab abusu*: licet abusus sit quodque Crimen; & non immerito, quia sunt Crimina, ut inferius in Quæstionibus dicitur, quibus ipso facto cessat Privilegium; abusus verò non privat ipso facto, sed meretur tantum, ut quis eo privetur. Per *Oppositum factum* intelligi potest actus contrarius Privilegiati, quo etiam unico cessat Privilegium, quia continet renuntiationem tacitam; vel Actus contrarii illorum, quos Privilegium lædit, qui Actus plures esse debent, & durare per 40. annos pacificè, non conquerente Privilegiato, & sine interruptione. Propter *damnnum* non perimitur ipso facto Privilegium, sed causa iusta est illud revocandi. Idem dicendum de *tempore variato*, hic modus idem est ac cessatio causa.

Iis modis, quibus amitti potest Privilegium, unum adhuc adicere licet, nempe *ipsam jacturam Instrumenti Privilegii continentis*, si ipsa jactura probari nequeat, nec Testibus Deponentibus se legisse ea, quæ continebat, nec scriptis Instrumentis de illo mentionem facientibus, & de iis, quæ concedebat.

TITULUS XIV.

De Privilegiorum Innovatione.

REGULA I.

Non alii in Jure Canonico exprimuntur Casus, in quibus innovandum sit Privilegium, quam isti.

1. Si deperdat, & per Testes probetur deperditio, atque etiam per eosdem testimonium de illius tenore feratur.

2. Quando iustus est timendi locus, ne pereat Privilegium, C. 4. de *Confirm. utili*, ut, cum nimia vetustate jam quasi consumptum est, vel cum scriptum est, vel insculptum in materia, quæ facile consumitur, qualis vetus papyrus, quale etiam lignum commune, vel cum mittendum est ad Judicem per vias discrimine plenas, quo casu Judex Commissariis aliquibus injungere debet, ut illud diligenter inspiciant, & illius tenorem fideliter transcribentes sub sigillis suis transmittant.

REGULA II.

Privilegii Innovatio nec addit novum jus, nec confirmat vetus, sed tantum conservat.

Cap. 13. de *Privil.* C. 4. de *Confirm. utili*.

Nota obiter, duplicem distinguendam Innovationem; aliam, quæ fit, quando Privilegium transcribitur, aliam, quæ fit, quando concessum jam Privilegium de novo datur; de Priori loqui C. 12. de *Privil.* & C. 4. de *Confirmatione*; de Posteriori C. 13. de *Privilegiis*. Regulam primam Priori tantum convenire; secundam verò, utriusque.

REGULA III.

Privilegii Innovationem petere possunt hi, quorum interest, eamque à Concedente.

C. 13. de *Privilegiis*.

Hinc, si pendente lite, alterius Partis interfit, ut Privilegium innovetur, innovationem petere potest. *Ibidem*.

TITULUS XV.

De Usurpatoribus Privilegiorum ac de eorum Contemptoribus.

REGULA I.

Privilegiorum Usurpatores coercendi sunt, ne ad talem usurpationem aliis via aperiatur.

C. 21. DIST. XCIII.

Tom. I.

REGULA II.

Coercendi sunt ab Ordinario Exempti, qui Immunitates non concessas, tanquam concessas; temerè sibi vindicant.

C. 11. de *Privileg. in integr.*

REGULA III.

Ecclesiastica Privilegia Calcantes, Sacra Corporis Christi Communionem privandi sunt.

C. 24. CAUS. XII. QUÆST. II.

REGULA IV.

Privilegiis propriis privandus est, qui aliena contemnit.

C. 4. de *Privil.*

TITULUS XVI.

De Privilegiis clausis in Corpore Juris.

REGULA.

Non alia sunt in Corpore Juris clausa Privilegia, quam ista.

I. Monachi à Lege Diocesana, sive à Juribus Temporalibus Episcopo solvendis eximuntur. C. 34. CAUS. XVI. QUÆST. I. C. 18. de *Offic. Ord.*

II. Prædecessores Hadriani omnibus ferè Religiosis concesserant, Cap. 10. 34. de *Decimis*, Decimas Laborum suorum; Hadrianus hoc Privilegium restrinxit ad Cistercienses, Templarios, Hospitalarios; Cæteris verò indulsit tantum Decimas Novalium, quæ propriis manibus excolunt; hanc restrictionem ab Hadriano factam confirmavit Honorius III. verum Innocentius III. in CONCILIO GENERALI Privilegium Cisterciensium, aliorumque Regularium, qui similibus gaudebant Privilegiis, eo modo moderatus est, ut quoad terras jam possessas restaret incolume, sed ad acquirendas non extenderetur.

III. Plerisque Privilegiatis circa Decimarum perceptionem, C. 2. de *Decim. in VI.* indultum erat, ut proportionem, quæ Veteres recipiebant, Novales perciperent, nisi Veteres totaliter percepissent, quo casu medietas Novalium sibi tantum debebatur: ab hac restrictione Cistercienses & Carthusiani excipiebantur.

IV. Speciali Privilegio concessum est Hospitalariis, Cap. 10. de *Sepult.* ut in Ecclesiis suis sepeliant, qui in illis sepeliri volunt. Idem Privilegium concedit Clemens V. in CONCILIO VIENNENSI Clem. 2. de *Sepultura* Fratribus Prædicatoribus, & Minoribus, salvo jure Parochorum.

V. Iisdem idem Papa concedit *ibidem*, ut invitis Episcopis possint Confessiones audire, si ex Religiosis à Prælatis Regularibus sibi præsentatis nullum velint ad audiendas Confessiones approbare. C. 15. SESS. XXIII. derogat huic Privilegio CONCILIUM TRIDENTINUM.

VI. Hospitalariis concessum est, Cap. 8. de *Privil. in 1. Collect.* ut in eorum adventu semel in anno Divina Officia celebrentur in Ecclesiâ interdictâ.

VII. Canonici Capellæ Ducis Burgundiæ à nullo Episcopo nec Archiepiscopo Censuris ligari possunt, Cap. 16. de *Privileg.* Idem Privilegium quàm pluribus Religiosis concessum erat, imò & multis aliis, quoad quos restrictum ita est, ut Ordinarium Censuris per Sententiam latis subjiciantur. C. 5. de *Privileg. in VI.*

VIII. Fratribus Prædicatoribus & Fratribus Minoribus concessum est, C. 30. de *Privileg.* ut cum Altari viatico, ubicunque velint, celebrare possint. C. 12. de *Privileg. in VI.* Idem dic de Episcopis, in quorum honorem additur, quod possint per alios coram se sibi facere celebrari.

Notandum, quod citato Cap. 30. de *Privileg.* prout est in 5. *Collect.* Minorum tantum meminit, quodque à GREGORIO IX. ad Prædicatores extensum est.